

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 215/09-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. mája 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti I. spol. s r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. O. M., B., vo veci namietaného porušenia základných práv na „rýchly a spravodlivý súdny proces“ zaručených v čl. 46 ods. 1 a 4 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky odôvodnením rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 45 C 22/05-147 zo 16. novembra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. spol. s r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. mája 2009 doručená sťažnosť spoločnosti I. spol. s r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základných práv na „rýchly a spravodlivý súdny proces“ zaručených v čl. 46 ods. 1 a 4 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) odôvodnením rozsudku Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) č. k. 45 C 22/05-147 zo 16. novembra 2006.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 45 C 22/05 sa žalobca (Ing. F. V.) žalobou domáhal proti sťažovateľke rozhodnutia o neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a náhrady ušlej mzdy. O nároku žalobcu na vyslovenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru rozhodol okresný súd čiastočným rozsudkom č. k. 45 C 22/05-147 zo 16. novembra 2006, ktorým tejto časti žalobného nároku žalobcu vyhovel.

Proti čiastočnému rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, z dôvodu ňou tvrdenej nepreskúmateľnosti tohto rozhodnutia, pretože okresný súd dospel podľa sťažovateľky k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Sťažovateľka v odvolaní tiež namietala formálne nedostatky odôvodnenia čiastočného rozsudku, ako aj jeho označenie a tiež skutočnosť, že okresný súd sa nezaoberal jej návrhom, aby v prípade, že bude vyhovené nároku žalobcu, nebola sťažovateľka zaviazaná povinnosťou naďalej žalobcu zamestnávať.

O odvolaní sťažovateľky proti čiastočnému rozsudku okresného súdu č. k. 45 C 22/05-147 zo 16. novembra 2006 rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), ktorý svojím uznesením sp. zn. 8 Co 121/07 z 13. februára 2009 odvolaním napadnutý čiastočný rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom podľa sťažovateľky sa v celom rozsahu stotožnil s jej odvolacími námietkami.

Porušenie sťažovateľkou označených práv čiastočným rozsudkom okresného súdu č. k. 45 C 22/05-147 zo 16. novembra 2006 vidí sťažovateľka v jeho nedostatočnom odôvodnení, pričom na podporu svojho stanoviska sa sťažovateľka argumentačne odvoláva na závery krajského súdu, ktorý vo svojom uznesení sp. zn. 8 Co 121/07 z 13. februára 2009 vyslovil *«(...) právne stanovisko, podľa ktorého, ak súd poruší svoju povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, poruší tak práva účastníka konania na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a dochádza tak k porušeniu ústavného práva na spravodlivé súdne konanie. Krajský súd v Bratislave vyslovil právny názor: „Nedostatok riadneho, dostatočného a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia predstavuje porušenie práva na spravodlivé súdne konanie.“»*.

Sťažovateľka okrem iného uviedla: „Zo samotného Rozsudku ako aj z názoru odvolacieho súdu, vyjadreného v uznesení zo dňa 13. 02. 2009 spis. zn.: 8 Co/121/2007, je nepochybné, že Porušovateľ odôvodnením svojho rozsudku zo 16. 11. 2006 spis. zn.: 45 C 22/2005-147 odňal Sťažovateľovi právo reagovať na vecné dôvody výroku svojho rozhodnutia a práve odôvodnením svojho rozhodnutia porušil právo Sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie. (...)

V tejto súvislosti si dovoľujem poukázať na skutočnosť, že od podania odvolania proti Rozsudku Sťažovateľom dňa 14. 02. 2007 až do vynesenia rozhodnutia odvolacieho súdu (rozsudok zo dňa 13. 02. 2009 spis. zn.: 8 Co/121/2007) uplynuli 2 kalendárne roky.

Porušovateľ chybným odôvodnením Rozsudku spôsobil, že odvolací súd nebol schopný konať v odvolacom konaní o vecnej nesprávnosti resp. správnosti Rozsudku v merite veci, ale bol nútený zaoberať sa jeho formálnymi nedostatkami.

Mám za to, že Porušovateľ svojím chybným odôvodnením Rozsudku spôsobil zbytočné prieťahy v súdnom konaní o merite veci (o určení neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru), čím bolo porušené právo Sťažovateľa na rýchly súdny proces zaručený Ústavou SR, konkrétne článkom 48 ods. 2.

Na podporu svojho tvrdenia poukazujem na odpoveď Krajského súdu v Bratislave na sťažnosť na prieťahy v konaní vedenom pod spis. zn.: 8 Co 121/2007, v ktorej sa predsedníčka Krajského súdu v Bratislave ospravedlňuje Sťažovateľovi za neprimeranú dĺžku súdneho konania vedeného pod spis. zn.: 8 Co/121/2007. (...)

Opätovne poukazujem na to, že ústavné právo Sťažovateľa bolo porušené odôvodnením Rozsudku, resp. odôvodnením výroku rozhodnutia súdu, teda nie samotným rozhodnutím, preto v zmysle ustanovenia § 49 a § 50 zákona o organizácii ÚS SR Sťažovateľ tvrdí, že jeho ústavné právo na spravodlivý a rýchly súdny proces bolo porušené opatrením resp. iným zásahom. (...)

V uvedenom prípade sa Sťažovateľ dozvedel o objektívnej nepreskúmateľnosti odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16. 11. 2006 spis. zn.: 45 C 22/2005, dňa 27. 04. 2009, kedy mu bolo doručené uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. 02. 2009 spis. zn.: 8 Co 121/2007, z ktorého sa Sťažovateľ dozvedel o tom, že odôvodnenie Rozsudku je objektívne nepreskúmateľné.

Vzhľadom na uvedené Sťažovateľ podáva v zmysle § 49 v spojení s § 43 ods. 3 zákona o organizácii Ú S SR v zákonnej 2 mesačnej lehote.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Bratislava III odôvodnením rozsudku zo dňa 16. 11. 2006 spis. zn.: 45C 22/2005-147 v právnej vec o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru porušil právo spoločnosti I. spol. s r. o., so sídlom(...) B.,(...) na súdnu ochranu zaručené v článku 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a právo spoločnosti I. spol. s r. o., so sídlom(...) B.,(...) na rýchly a spravodlivý súdny proces zaručené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Spoločnosti I. spol. s r. o., so sídlom(...) B.,(...) sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 2.000 Eur (60.252,- Sk), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu spoločnosti I. spol. s r. o., JUDr. O. M.,(...) v lehote do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Spoločnosti I. spol. s r. o., so sídlom(...) B.,(...) sa priznáva náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 289,74 Eur (8.728,77,- Sk), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu spoločnosti I. spol. s r. o., JUDr. O. M.,(...) v lehote do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto uznesenia.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy odôvodnením rozsudku okresného súdu č. k. 45 C 22/05-147 zo 16. novembra 2006

Podstata námietok sťažovateľky týkajúcich sa namietaného porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie spočíva v jej tvrdení o nedostatkoch odôvodnenia čiastočného rozsudku okresného súdu č. k. 45 C 22/05-147 zo 16. novembra 2006, ktoré zistil a konštatoval aj (odvolací) krajský súd v uznesení sp. zn. 8 Co 121/07 z 13. februára 2009.

Vzhľadom na princíp subsidiarity [„ak(...) nerozhoduje iný súd“], ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode porušenie, ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľkou označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jej sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zisťoval, či ochranu toho práva, porušenie ktorého sťažovateľka namieta, t. j. základného práva na spravodlivé súdne konanie, k porušeniu ktorého malo dôjsť dôsledkom nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, neposkytujú všeobecné súdy na základe sťažovateľke dostupných opravných prostriedkov predstavujúcich účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia jej práva.

Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľka mala možnosť domáhať sa preskúmania sťažnosťou pred ústavným súdom napadnutého čiastočného rozsudku okresného súdu č. k. 45 C 22/05-147 zo 16. novembra 2006 využitím riadneho opravného prostriedku, a to odvolania, ktoré sťažovateľka napokon (ako to vyplýva aj zo sťažnosti) aj účinne využila, pričom pri jeho uplatnení bola úspešná. Sťažovateľka sa tak domohla účinnej ochrany ňou označeného základného práva na spravodlivé súdne konanie, ktorého porušenie namietala, už v konaní pred krajským súdom, ktorý napadnutý rozsudok okresného súdu č. k. 45 C 22/05-147 zo 16. novembra 2006 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, v ktorom bude mať sťažovateľka možnosť opätovne uplatňovať svoje procesné práva.

Na základe sťažovateľkou podaného odvolania tak už došlo k naplneniu účelu sledovaného sťažovateľkou v konaní o sťažnosti, pričom krajský súd sa v rozsahu svojho preskúmacieho oprávnenia odvolacieho súdu musel v podstate vyrovnáť s rovnakými skutkovými a právnymi argumentmi, ako sťažovateľka uvádza v konaní pred ústavným súdom.

Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy odôvodnením rozsudku okresného súdu č. k. 45 C 22/05-147 zo 16. novembra 2006

Sťažovateľka v sťažnosti namieta aj porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, k porušeniu ktorého malo dôjsť v príčinnej súvislosti s odôvodnením rozsudku okresného súdu č. k. 45 C 22/05-147 zo 16. novembra 2006, pochybenia ktorého mali za následok zdĺhavé konanie krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 121/07, za priet'ahy v ktorom sa sťažovateľke ospravedlnila aj predsedníčka krajského súdu.

V uvedených súvislostiach ústavný súd predovšetkým poukazuje na skutočnosť, že vzhľadom na samotnú (procesnú) podstatu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, môže dôjsť k jeho porušeniu iba postupom orgánu verejnej moci, nie však jeho rozhodnutím a jeho odôvodnením.

Ústavný súd tiež poukazuje na to, že porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy sa posudzuje v príčinnej súvislosti s konkrétnym postupom v sťažnosti označeného orgánu verejnej moci (v danom prípade s postupom okresného súdu), takže dobu, počas ktorej konal vo veci krajský súd, nemožno pripočítať na ťarchu postupu okresného súdu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozsudku. Okrem toho sťažovateľka postup krajského súdu v sťažnosti podanej ústavnému súdu ani nenamietala.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol

posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 44/08).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), bolo bez právneho významu rozhodovať o tej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka žiadala priznať primerané finančné zadosťučinenie a úhradu trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. mája 2009